

ת"פ 32160/09/10 - מדינת ישראל נגד טטיאנה ידיקין ינקילביץ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32160-09-10 מדינת ישראל נ' ידיקין ינקילביץ
תיק חיצוני: 31697/08-5
בפני כב' השופט איתן קורנהאוזר
מאשימה מדינת ישראל
נגד טטיאנה ידיקין ינקילביץ
נאשמת

החלטה

בקשה לביטול כתב אישום, זאת בשל טענה להפרת חובת היידוע הקבועה בסעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982.

מדובר בכתב אישום המייחס לנאשמת עבירה מסוג פשע, המקימה למאשימה חובה ליידע את החשוד, עם קבלת חומר החקירה, ובעקבותיה קמה זכות השימוע. במהלך הדיון, התברר כי המאשימה אכן שלחה מכתב ידוע אל הנאשמת, ביום 6.6.2010, זאת בהתאם לכתובתה הידועה למאשימה, אך הנאשמת שינתה את כתובתה במשרד הפנים כשבוע ימים עובר לכך.

הצדדים חלוקים אשר לנפקות האמור לעיל, כאשר ב"כ הנאשמת עתרה לביטול כתב האישום, לשם קיום זכות השימוע, ואילו המאשימה ביקשה לדחות את הדיון על מנת לאפשר את קיום השימוע ללא ביטול כתב האישום.

דין והכרעה:

כפי שעולה מהפסיקה שהוצגה על ידי ב"כ הנאשמת, בתי משפט שלום ומחוזי, קיבלו לא פעם החלטות לגבי ביטול כתב אישום בשל הפגם הנדון. יחד עם זאת, כפי שפורט באותן החלטות, בתי המשפט השונים נוקטים בגישות שונות, כאשר לא פעם מתקבלות החלטות המותירות את כתב האישום על כנו, תוך מתן אפשרות שימוע. סוגיה זו לא מצאה ביטוי בהלכה בבית המשפט העליון, וכן יש לציין כי אף המחוקק בחר שלא לקבוע מהי תוצאת הפרת חובת היידוע.

את נפקות הפרת החובה הקבועה בחוק, יש לבחון במסגרת תורת הבטלות היחסית, בהתאם לאופי החובה, חשיבותה ועוצמתה.

בניגוד לפסקי הדין שהוצגו לפני, מהם עולה אופי חובת היידוע כזכות יסוד, זכות מהותית, סקר בית המשפט העליון את הפסיקה שקדמה לחקיקת חובה זו, וקבע בהתאם כי:

"זכות הטיעון הקבועה כיום בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי אינה מעוגנת בעיקרי הצדק הטבעי ובעקרונות היסוד של הליך מנהלי תקין, והיא קמה רק מכוח הוראתו המפורשת של המחוקק" (בג"צ 3495/06 הרב הראשי לישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, (30.7.2007), פסקה 18, פה אחד בהרכב מורחב).

באופן דומה, שב בית המשפט העליון על משמעות זכות הטיעון, כנובעת אך מהוראת חוק, בשונה מזכות הנובעת מעקרונות יסוד, וקבע כי:

"סעיף 60א נחקק כדי ליצור הסדר אחיד בנוגע למתן זכות טיעון לחשודים בפלילים טרם הגשת כתבי אישום נגדם, מהטעם שבעבר היה נהוג לאפשר רק לחלק מהחשודים לטעון בטרם החלטה בדבר העמדה לדין, בהתאם לשיקול דעתה של התביעה ולצרכיה, וחוסר האחידות והשוויון עורר ביקורת" (ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל, (23.6.2013), פסקה 9).

ובהמשך, התייחס למשקל תכלית השימוע, לשם בחינת נפקות הפגם:

"בנסיבות אלה, ונוכח תכלית השימוע שעליה עמדתי לעיל, אין לומר כי מדובר בפגם המצדיק ביטול כתב האישום".

(שם, פסקה 11, ההדגשה שלי - א.ק. ראו הנמקות נוספות, אשר למשקל הפגם הנדון, וישומו בהתאם לתורת הבטלות היחסית, במסגרת ע"פ (י-ם) 30541/06 מדינת ישראל נ' יצחק כהן ואח', (25.2.07)).

בהתבסס על מסד זה, בחינת המקרה הנדון אינה מצביעה על נסיבות שיש בהן להעיד על קיפוח זכות הנאשמת, במידה המצדיקה את ביטול כתב האישום. ההליך הפלילי במקרה זה נמצא בראשיתו, ויש לצפות כי המאשימה תערוך שימוע ראוי והוגן, תוך בחינת הטיעונים בפתיחות, מקצועיות, ללא דעה קדומה, בלב פתוח ובנפש חפצה.

כדברי כב' השופט (כתוארו אז) גרוניס, תוך התייחסות לגופו של ענין, במהלך דחית עתירה דומה:

"אכן, קיים הבדל בין שימוע הנערך לחשוד בטרם הגשת כתב אישום לבין שימוע הנערך לנאשם לאחר הגשת כתב אישום. ואולם, יש לצפות מרשויות התביעה כי ישמעו את טענות העותרת בפתיחות מלאה כך שהליך השימוע לא יהיה בגדר הליך סרק" (בג"צ 5065/10 לינדה סאלם נ' פרקליט מחוז דרום, (19.7.2010), פסקה 9).

לנוכח כל האמור לעיל, בחינת מהות ההפרה במקרה זה, על יסוד האמור לעיל, מביאה למסקנה כי עריכת שימוע מאוחר תרפא את הפגם שנפל, במשלוח הודעת הידוע לכתובתה הקודמת של הנאשמת. לפיכך, הבקשה לביטול כתב אישום נדחית.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ה, 12 נובמבר 2014, בהעדר
הצדדים.